

Љубодраг Симоновић
E-mail:comrade@orion.rs

ПОЛИТИКА КАО ПРЕВАРА

У капитализму политика је сведена на технику усмеравања незадовољства људи ка остваривању политичких и економских интереса владајуће класе. То је процес који одговара природи „потрошачког друштва“, последњој фази у развоју капитализма, у коме последице уништавања природе и човека као природног и умног бића постају средство за репродуковање капитализма. Истовремено, владајућа логика монополистичког капитализма, која се појављује у облику принципа „Уништи конкуренцију!“ и „Велика риба прождире мању рибу!“, постала је тотализујућа логика која, путем медија који су у рукама капиталистичких кланова, добија фаталну димензију. На томе се заснива став да је „глобализација“, под чим се подразумева неолиберални модел капитализма, „неминовност“. Политичке одлуке не заснивају се на објективним научним анализама, већ се „научне анализе“ заснивају на стратешким интересима владајућег поретка. У том контексту, одбацује се основна историјска истина да је пропаст капитализма неминовна.

Политичка сфера савременог капитализма интегрисана је у механизам капиталистичке репродукције и функционише по законима „потрошачког друштва“. Успостављена је хиперпродукција од људи отуђене политичке сфере у облику политичких идеја, група, партија, медија... Томе је допринео интернет који омогућава техничко произвођење политичке сфере која је лишена друштвености и хуманости. *Политичка сфера постала је једна од виртуелних сфера капитализма, а политичке партије облик у коме се политичко биће човека отуђује од њега и постаје средство владајућег поретка за лишавање човека елементарних људских и грађанских права.* Тзв. „политички плурализам“ претворио се у заглушујућу галаму с којом се уништава могућност аргументованог разговора и вера у разум. Уместо надметања политичких програма, безобзирно наметање политичких идеја, коришћењем рекламних механизма, постао је владајући облик „вођења политике“. У коначном, политичка сфера капитализма постала је привилегија владајуће класе и средство за обрачун с политичким бићем и политичком борбом потлачених радних слојева. Тако је створен фашизам у Европи након велике економске кризе из 1929. године. Тако се ствара фашизам данас.

Једно од најважнијих средстава путем кога политичари манипулишу људима је политички речник. Изрази као што је то „пост-индустријско друштво“ служе пре свега зато да створе утисак да је успостављен квалитетни скок у развоју капитализма, и као такви су нова идеолошка маска са којом се прикрива његова права природа. Поред њега, појављују се и други изрази као што су: „демократија“, „касни капитализам“, „отворено друштво“, „капитализам са хуманим лицем“, „транзиција“, „слободни свет“... Ти изрази не служе само зато да се прикрије деструктивна природа капитализма, већ и да се наметне такав начин мишљења који укида могућност критичког сучељавања с владајућим поретком. У коначном, најважнији циљ политичког језика није да лажима омогући реализовање одређених политичких и економских интереса, већ да лиши људе моћи расуђивања и на тај начин уништи њихово политичко биће. Ум и критичка мисао подређени су свакодневним политичким потребама. Постављају се само она питања која су политички исплатива и дају се исто такви одговори. Нема принципијелних питања која се односе на основне егзистенцијалне и есенцијалне изазове. Нема идеала хуманости и визионарске свести. Инсистира се на „политичкој коректности“ која подразумева обрачун с оном мишљу која указује на суштину капитализма и самим тим обавезује човека на такву политичку праксу са којом се може укинути капитализам и створити нови свет.

Огист Конт је, почетком 19. века, створио „социјалну физику“ (*physique sociale*) по којој све друштвене појаве треба да буду у функционалном јединству тако да друштво, на темељу идеја „реда“ и „прогреса“ и руководећи се принципом „знати да би се предвидело, предвидети да би се деловало“ (*savoir pour prévoir, prévoir pour agir*), може да се развија без политичких сукоба. У савременом капитализму та идеја појављују се у виду флоскуле „организовани капитализам“, која је само друго има за савремени капиталистички тоталитаризам. У „организованом капитализму“ сваки сегмент људског живота мора да постане функционални део капиталистичког процеса репродукције. То се односи и на човека. Не само његов начин живота и понашање, већ и његов карактер, начин мишљења, међуљудски односи... - све мора да се уклопи у процес репродуковања капитализма. У савременом капитализму нису више репресивне политичке институције основ капиталистичког тоталитаризма, већ је то економска сфера. Читав живот подређен је процесу капиталистичке репродукције који се све брже одвија. Капитализам је увукао у своју егзистенцијалну сферу све друштвене области претварајући их у средство за оплодњу капитала, што значи за уништавање живота. Развој конзументског стандарда и на њему засновано дужничко ропство, у коме се налази убедљива већина грађана најразвијених капиталистичких држава, постао је најважнији начин увлачења грађана у капиталистички поредак.

Контова „социјална физика“ појавила се у односу према идејама-водиљама Француске грађанске револуције и политичком покрету обесправљеног грађанства које је настојало да створи еманциповано грађанско друштво. Идеја о „организованом капитализму“ настала је на крилима капитализма као тоталитарног поретка деструкције и у односу према све масовнијој борби грађана за очување живота на Земљи. Ради се о миту са којим се настоји спречити пропаст капитализма и са којим се само продужава агонија човечанства. Истовремено, савремени Нострадамуси, који најављују „катастрофу капитализма“ тако што одбацују еманципаторско наслеђе грађанског друштва и мењалачке потенцијале радничке класе, само доприносе да се уништење света реализује до краја.

Они који се боре за „демократију“ истичу „слободу капитала“ као главни критеријум по коме се одређује њено постојање. Капитал је добио статус овоземаљског божанства и као такав је постао неприкосновена моћ над човеком. И овде ћемо истаћи став да је „демократија“ политички облик владавине капитала над људима. Из тога следи да „развој демократије“ значи учвршћивање власти капитала над људима, и да је „демократија угрожена“ не онда када су угрожена основна људска и грађанска права, већ када је угрожена власт капитала над људима. Та истина се свакодневно потврђује у најразвијеним капиталистичким земљама Запада, посебно у САД. У пракси, „демократија“ је постала средство за обрачун с идејама-водиљама Француске грађанске револуције, на којима се заснива модерни хуманизам, као и с основним људским (*droits de l'homme*) и грађанским правима (*droits de citoyen*) на којима се заснива модерно законодавство. Што је више угрожено право човека на живот, на слободу, на здравље и на здраву животну средину, на рад и извесну егзистенцију, на слободу говора, на породицу, на неприкосновеност стана и личног живота – то се политичари гласније куну у „демократију“. Иронија је да демократија, која у свом изворном (хеленском) смислу значи „владавина народа“ (*demos kratein*), у капитализму означава поредак у коме су грађани сведени на радно-потрошачку „масу“ и као такви на робове капитала. Капиталистичка „демократија“ не темељи се на људским и грађанским правима, већ на апсолутизованом принципу профита који се заснива на апсолутизованом принципу приватне својине. Све оно што штити приватну својину и што омогућава „слободу“ увећавања профита оправдано је и добродошло. *Када је приватна својина апсолутни принцип, онда су легални и легитимни најгори злочини уколико се путем њих спречава распад владајућег поретка.* Право човека на слободу и живот подређено је праву капитализма на опстанак. Збивања у савременом свету указују на то, да су капиталисти спремни да употребе сва расположива средства да би се обрачунали с последицама кризе која може да угрози владајући систем. Рушење

зграда Трговачког центра у Њујорку и „напад“ на Пентагон упућује на то да нема злочина на који капиталисти нису спремни да би сачували владајући поредак.

Полазећи од истине да у Немачкој, као и у другим најразвијенијим капиталистичким државама Запада, о најважнијим политичким и економским питањима одлучује све ужи круг људи и то ван политичких институција, Хабермас упозорава да су Немачка, и друге западно-европске земље, ушле у фазу „пост-демократије“ која се налази „између парламентаризма и диктатуре“. Међутим, та тенденција указује на праву природу „демократије“ коју Хабермас на механички начин покушава да одвоји од „пост-демократије“. Ради се о капиталистичкој демократији која у себи носи фашистички потенцијал који има све већу могућност да буде (поново) реализован како се продубљује економска и еколошка криза у Европи, као и криза наталитета европских народа. И ова Хабермасова оцена политичких збивања у савременој Немачкој указује на то колико су његове претходне анализе „касног капитализма“ биле промашене и колико је тачан закључак да је „демократија“ само једна од политичких маски под којом се појављује капитализам у време своје експанзије. Са уласком капитализма у кризу падају демократске маске и капитализам показује своје право – фашистичко лице. На примеру савремене Немачке (као и Европске Уније и САД) показује се да је фашизам политички облик у коме се појављује капитализам у кризи.

Хабермас спада у оне грађанске филозофе који већ више од пола века настоје да докажу да се капитализам налази на путу поумљења, што значи да се развија у хуманистичкој равни. У том контексту, они занемарују фашистички потенцијал капитализма. Заправо, они се не обрачунавају с фашистичким, већ са социјалистичким (комунистичким) потенцијалима немачког друштва, а то значи с еманципаторским наслеђем грађанског друштва, с револуционарним наслеђем радничког покрета и с идејом новог света. За немачку грађанску интелигенцију немачка послератна „демократија“ је отелотворење идеје „демократије“ и као таква критеријум по коме се одређује да ли је неки поредак демократичан. У тој „демократији“ судбина немачких (као и европских) грађана налази се у рукама најреакционарнијих политичких снага САД. Немачка је дуже од 60 година америчка војна база и на њеној територији налази се не само више од 60 000 америчких војника (за које, као и за њихове породице, не важе немачки закони), већ и стотине нуклеарних пројектила који су усмерени према Русији и који у сваком тренутку могу (намерно, грешком или путем диверзије) да буду лансирани. Имајући у виду неминовни повратни удар, Немачка (заједно са Европом) може да нестане у року од двадесетак

минута. Каква је то „демократија“ уколико грађани не могу да одлучују о основним егзистенцијалним питањима и у којој су сведени на таоце америчке војне индустрије?

Слотердијево поређење римске републике са савременом Немачком (дато у његовом чланку „*Der Verletzte Stolz*“ /“Повређени понос“/,“*Der Spiegel*“,45.бр. 2010.) је пример који указује на ограниченост начина мишљења које не сагледава суштину одређеног друштва полазећи од његових конкретних историјских потенцијала. Деструктивно-фашизоидни потенцијали, с једне стране, и могућност стварања друштва слободних људи, с друге стране, представљају историјски квалитет савременог капитализма и то је оно што чини суштинску разлику између римске и савремене републике. У том контексту, деполитизација грађана спортом данас, и деполитизација римског плебса (који је био паразитска маса, за разлику од савременог грађанства које је најамна радна снага и као таква капиталистичко робље) гладијаторским спектаклима, о чему пише Слотердијк, има различиту природу. Док је деполитизација римског плебса водила успостављању патрицијске тираније, деполитизација грађана у савременом капитализму отвара простор капиталистима да униште живот на Земљи. Имајући у виду да је тело човеку непосредна природа и да је деструктивни однос према телу у спорту само израз деструктивног односа капиталистичког поретка према природи, спортом се, заправо, намеће грађанима животни и вредносни модел који се заснива не само на уништењу људског, већ и на уништењу живота. Спортисти су све мање људска и природна бића, а све више роботи и као такви рекламни агенти капитализма. Овде и напомена да није спорт у савременом капитализму постао средство за деполитизовање радника, већ је то постао још крајем 19. века када су радници у Енглеској успели да се изборе за осмочасовно радно време. Спорт је од свог настанка као институције био средство буржоазије за „колонизовање доколице радника“ да би се спречило њихово класно освешћивање и политичка борба. „Отац“ модерног олимпизма, Пјер де Кубертен, упорно је понављао да је спорт „ефикасно средство“ за деполитизовање радника. Уплашен за судбину капитализма Кубертен, након Октобарске и Минхенске револуције, држи предавања европској аристократији и буржоазији у којима инсистира на томе да је „спорт најјефтинија духовна храна за пролетерску младеж која је држи под контролом“.

Човек у савременом капитализму не губи слободу, као што то тврди Слотердијк, већ бива окован новим ланцима. У суштини, ради се о успостављању тоталитарне контроле над човеком која је могућа зато што су грађани заглибљени у блату потрошачког друштва и што влада конформистички менталитет. На политичком тржишту најразвијенијих капиталистичких земаља Запада доминирају малограђани. То је оно што непосредно условљава природу политичких програма и

политичке праксе политичких партија. Оно што је горе од најубитачнијег оружја, тајних служби, однарођене полиције и војске, је пристајање (мало)грађанина на капитализам. Малограђанин прихвата губитак основних људских и грађанских права да би могао да му се повећава потрошачки стандард. За њега је капиталистички поредак прихватљив све дотле док му пружа могућност да „жива“ у трошењу и уништавању. Заправо, малограђанин активно учествује у стварању тоталитарне државе и тоталитарног друштва које се заснива на томе да је сам, на капиталистички начин условљени, живот постао терор над човеком. У на капиталистички начин дегенерисаном човеку гомила се све веће незадовољство које се све више испољава као деструктивна манија која је усмерена против свега што је живо. Уместо потребе за праведним и слободним светом, доминира потреба за уништавањем и то употребом све разорнијих техничких средстава. Смисао „акције“ своди се на избацавање незадовољства на начин и путем средстава која намеће капитализам као деструктивни поредак. Типичан пример су све чешћа масовна убиства грађана од стране појединаца. То је побуна на капиталистички начин дегенерисаног човека путем на капиталистички начин дегенерисаних метода и средстава „борбе“. Имајући у виду да је све већа количина све убитачнијег оружја у рукама све већег броја грађана, ствара се све већа могућност за међусобно истребљивање људи. Деструкција путем техничких средстава са којима може да се постигне тренутни ефекат постаје модел понашања који намеће владајућа животна логика капитализма уобличена у принципу „Уништи конкуренцију!“. То је логика која условљава како односе између људи, класа, нација, раса, религиозних заједница, држава, капиталистичких корпорација, тако и однос малограђанина према природи.

Капиталистички прогрес осакатио је људе као биолошка бића и на тај начин је довео у питање способност биолошке репродукције народа који живе у најразвијенијим капиталистичким земљама. Истовремено, капитализам је исцрпео сировинске и енергетске ресурсе у тим земљама и готово уништио животињски свет и природу као животну (животворну) средину. Уместо да су усредсређени на сопствени развој који се заснива на вери у будућност, (мало)грађани најразвијенијих капиталистичких земаља прижељкују пропаст других народа који их „угрожавају“ тиме што (још увек) имају способност да се биолошки репродукују. Деца су постала највеће проклетство. Однос (мало)грађана према имигрантској радној снази најбоље указује на њихов однос према будућности. Уместо да укажу на праве узроке „беле куге“ у најразвијеним капиталистичким земљама, њих „забрињава“ наталитет гастарбајтерске популације која је сведена на „прљаву радну снагу“ и има статус „ниже расе“. Што се тиче „међународних односа“, најразвијеније капиталистичке земље не

пројектују сопствену будућност полазећи од својих развојних моћи, већ полазећи од слабости „конкурентских“ земаља: пропаст других постаје основни услов обезбеђивања сопственог опстанка. Све драматичније уништавање природе довело је до тога да је владајући принцип монополистичког капитализма „Уништи конкуренцију!“ постао владајући економски и политички принцип. Беспштедни рат између најмоћнијих капиталистичких корпорација створио је од света ратно попрште, а од човека капиталистичког јуришника.

Све је очигледније да капитализам не може да сузбије, поготову не да превазиђе, све дубљу егзистенцијалну и опште-друштвену кризу коју ствара „демократским“ мерама. Владајућа политичка пракса на Западу указује на то да капиталисти настоје да се обрачунају с последицама које капитализам ствара тако што укидају елементарна људска и грађанска права. Однос власти према спортским навијачима говори о правој природи капиталистичке „демократије“. Превентивна хапшења, жичане ограде, челични боксови, камере, претресања, специјалне полицијске јединице... Стадиони су постали концентрациони логори и као такви огледало у коме се види права природа капиталистичке „демократије“. И однос према „врхунским“ спортистима, тим „херојима“ капитализма, указује на то да капитализам не може да сузбије последице које ствара „на демократски начин“. Донети су закони који имају полицијски и дискриминишући карактер. „Врхунски“ спортисти су под сталним надзором „олимпијске полиције“; три месеца унапред мора да назначе где ће се наћи да би „олимпијска полиција“ могла да их пронађе и на препад им „узме урин“ на крајње понижавајући начин. „Велики шампиони“ мора да се скину голи када год им то „контролори“ нареду и да мокре у флашицу док ови надгледају да ли мокраћа цури из њиховог пениса! Истовремено, уништавање људи у спорту добило је монструозне облике. Све погубнија допинг средства, нанотехнологија, стварање организма који је у стању да сам производи допинг супстанце, крвни допинг и допинг-трудоња, разарајући тренинзи којима су подвргнута деца најнижег узраста, купо-продаја спортиста, „прање“ пара, потпуно криминализовање спорта од стране кладионичарске мафије, развој све крвавијих и убитачнијих спортских дисциплина... – све то указује на сурову капиталистичку реалност која се маскира „хуманистичким“ порукама и насмејаним лицима политичара и ТВ водитеља.

Носиоци савременог фашизма нису групе младих које се „ките“ фашистичким симболима, већ капиталистичке корпорације које, стварајући све дубљу егзистенцијалну и на тој основи општу друштвену кризу, производе фашистичку идеологију. Владајући принцип монополистичког капитализма „Уништи конкуренцију!“ је генератор савремене фашистичке праксе како у економској, тако и у

политичкој сфери. Капиталистичка деструкција природе и човека као културног и биолошког бића условљава настанак и јачање најреакционарних политичких снага. У крилу капитализма не ствара се само могућност за ново друштво, већ за нови (екоцидни) варваризам. У самом капитализму успостављена је борба између ове две тенденције. То је основ и оквир савремене класне борбе која није само борба за социјалну правду и слободу, већ и за опстанак. На могућност успостављања другог периода капиталистичког варваризма (као и на могућност заједничке пропасти владајуће и радничке класе) указује и сам Маркс, али тај став нема такву тежину у његовој теорији (и тиме обавезујући карактер) да Маркс на основу њега разрађује могуће облике развоја капитализма и могуће облике политичке борбе против њега. Истовремено, могући капиталистички варваризам нема, по њему, деструктивну, већ анти-слободарску природу. Маркс превиђа да је капитализам у својој бити екоцидни варваризам, који има технички облик, и да су капиталисти екоцидни варвари.

Збивања у САД и Европи указују на то да је нацизам био само један од историјских појавних облика фашизма и да је фашизам *enfant terrible* капитализма. У данашњој Немачкој преко 30% младих поздрављају се фашистичким поздравом, а преко 40% њих не зна шта је Аушвиц. Разлог је једноставан: преко 60% Немаца не жели да се у јавности појављују документи који указују на злочине нацистичке Немачке. А то је убедљива већина гласачког тела. *Поражавајућа је истина да је за већину Немаца Хитлер почино само један злочин: није победио.* Један од примера који указује на то како се „развија демократија“ у Немачкој је закон који је у августу 2012. године изгласан у немачком парламанту по коме немачка армија може бити „употребљена“ од стране владајућег режима на самој територији Немачке. Другим речима, немачки капиталисти добили су законско покриће за употребу војске против немачких радника. Што се тиче Немачке „миротворачке политике“ у свету, продајући Израелу (уз подршку САД) подморнице са којих могу да буду лансирани нуклеарни пројектили, „демократска“ Немачка се на непосредни начин укључила у кампању изазивања нуклеарног рата који може да доведе до уништења човечанства.

Када је реч о америчком фашизму, који представља кичму „новог светског поретка“, изазивање ратова представља његову најважнију особеност. Америчка економија је ратна економија. Економско преживљавање САД непосредно је условљено развојем војно-индустријског комплекса који чини кичму америчке привреде. Америчка спољња и унутрашња политика у непосредној су функцији произвођења ратова и стварања ратне хистерије која диже берзанску вредност војној индустрији и омогућава пљачкање како америчких грађана, тако и грађана оних држава које се налазе под америчком доминацијом. Ратна психоза служи зато да амерички грађани

буду лишени основних људских и грађанских права и да се оправда терор све бројнијих тајних служби над америчким грађанима. Председник САД Барак Обама потписао је почетком 2012. године закон, који је изгласан у америчком Конгресу и Сенату, по коме су америчке војне власти овлашћене да хапсе америчке грађане без судског налога и да их држе утамничене без права на адвоката. Истовремено, америчка војска „добила је право“ да убије свакога на земаљској кугли кога америчке власти прогласе за „опасност по безбедност САД“. Барак Обама потписао је на стотине смртних пресуда људима који нису амерички грађани и то на основу претпостављене кривице. У току њихове егзекуције (пре свега путем беспилотних летилица) страдао је велики број жена и деце, што по критеријумима „америчке демократије“ спада у „колатералну штету“ и не представља злочин! Овоме треба додати и то, да је уништење преко 6 милијарди „прекобројних“ становника Земље постала легитимна политичка опција у САД.

Што се тиче Чомског, он тврди да су амерички грађани „необавештени“ и да је то главни разлог што подржавају „своју“ власт. Истовремено, он тврди да се амерички грађани у њиховом односу према свету руководе моралним принципима и разумом. Заправо, амерички (мало)грађани, као и (мало)грађани свуда у свету, руководе се својим приватним интересима. Убедљива већина припадника „средње класе“ у Америци била је свесна да Садам Хусеин не поседује оружје за масовно уништење, али су са одушевљењем подржали Бушову агресију на Ирак верујући да ће се САД дочепати ирачке нафте и на тај начин омогућити развој њиховог потрошачког стандарда. Атмосфера се променила када су из Ирака уместо јефтине нафте почели да пристижу све бројнији лешеви америчких војника и када је требало уложити све веће суме у финансирање окупације Ирака која је, због све одлучнијег супротстављања ирачког народа окупатору који је починио стравичне злочине, била осуђена на неуспех. Тако је било са окупацијом Вијетнама и другим америчким агресијама. Покретање ратова претставља најважнији начин на који амерички председници исказују своју „чврстину“ да би стекли популарност међу припадницима „средње класе“ која је најважнија политичка снага у САД. Амерички грађани сnose непосредну одговорност за злочиначку политику њихове власти. То важи и за немачке (мало)грађане који сnose непосредну одговорност за злочине њихове солдатеске у Авганистану, као што су њихови преци сnose одговорност за злочиначку политику Хитлера коју су слепо подржавали и беспоговорно спроводили. x x x